

1. Bir anlamı karşılamak amacıyla ortaya çıkan bir sözcüğün zaman içerisinde farklı anlamları karşılayacak hâle gelmesine sözcükte çok anlamlılık denir.

Bu açıklamaya göre aşağıdakilerin hangisinde “açılmak” sözcüğünün anlamı ile kullanıldığı cümle birbirine uyumamaktadır?

	Anlamı	Kullanımı
A)	Kendine gelmek, biraz iyileşmek, ferahlamak	Hasta çocuk, ateşi düştükten sonra biraz açıldı.
B)	Sis, karanlık, duman vb. dağılmak, yoğunluğunu yitirmek	Dağın zirvesinden aşağıya doğru indikçe sis açılıyor, görüş mesafesi artıyordu.
C)	Kıydan uzaklaşmak	Rüzgârlı havalarda fazla açılmaya gelmez, denizin nasıl bir sürpriz hazırladığını bilemezsiniz.
D)	Sıkılması, çekinmesi, tutukluğu kalmamak	Semte yeni açılan bu kafede çalışan garsonlar, sempatik tavırlarıyla kısa sürede müşterilerin gönlüne girmeyi başardılar.

2. Bir sözcüğün akla gelen ilk anlamına gerçek anlam denir.

Bu açıklamaya göre “ateş” sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde, gerçek anlamıyla kullanılmamıştır?

- A) Yıllar süren bu ayrılık ateşi yaktı, yıktı, kül etti yüreğimi.
- B) Çocuklar, ateşin yanına fazla yaklaşmayın; üzerinize kıvılcım sıçar.
- C) Bazı böceklerin kendilerini ateşin içine atıp yanmalarına bir türlü akıl erdiremiyorum.
- D) Bazı piknikçilerin geride bıraktıkları mangal ateşi orman yangınlarına neden oluyor.

3. Unutmayalım ki kitap okumak her şeyden önce bir zevk alma meselesi. İnsanlar kitapları ilaç niyetine değil, zevk almak için okuyorlar. Bir romanın derin ve nitelikli (bir şeye nitelik bakımından üstünlük

I

kazandıran, kaliteli) olması, onun okuma zevki vermesine engel değildir. Yüzyıllar boyunca büyük sanatçıları anlamış, bir anlamda onları yaratmış olan insanların derin edebiyat zevki mi ortadan kayboldu? Popüler (her zaman geçerliğini sürdürecektir) olan

II

edebiyat denilen sabun köpüğü kitapları savunmuyorum ben. Zevk veren, karakter (bir eserde

III

duygu, tutku ve düşünce yönlerinden ele alınan kimse) yaratan romanlar yazmayı beceremedikleri için okurları popüler türlere iten yazarları suçluyorum. Ve genç yazarları, bu çıkamaz yola (boşuna

IV

çaba, sonu olmayan olay, durum vb.) sapmamaları için uyarmak istiyorum. Bütün çabam bu.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin anlamı yay ayaç içinde verilen açıklamayla uyumamaktadır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

4. Bir sözcüğün gerçek anlamından tamamen uzaklaşarak kazandığı yeni anlamlara mecaz anlam denir.

O, fazla konuşmayı sevmeyen biri ancak kendisiyle konuştuğunuz zaman insanları kucaklayan sıcak

I

II

III

bir yüreği olduğunu anlarsınız.

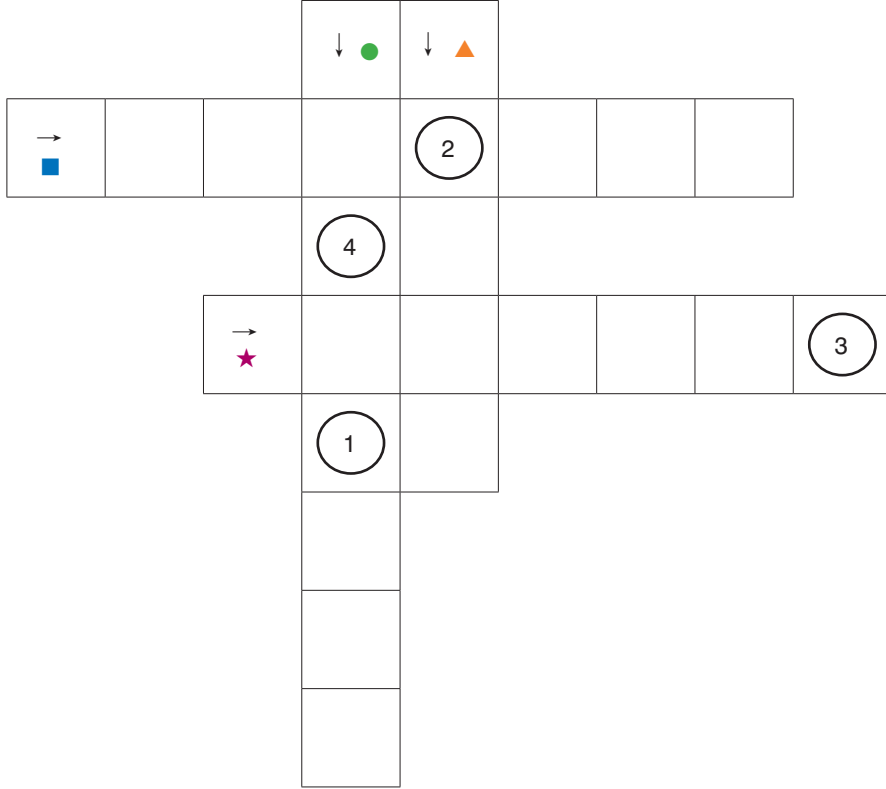
IV

Bu açıklamaya göre yukarıda verilen cümlede numaralanmış sözcüklerden hangisi mecaz anlamıyla kullanılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

5. ■ Bir şeyin nasıl olduğunu belirten, onu başka şeylerden ayıran özellik, vasıf, keyfiyet
 ● Büyük zarar veya yok olmaya yol açabilecek durum
 ▲ Bir işin yapılması için harcanan beden ve kafa gücü, mesai, zahmet
 ★ Bir ipe, bir çubuğa geçirilmiş, dizilmiş veya birbirine bağlanmış yaş meyve ve sebze bağı

Yukarıda bazı sözcüklerin anlamları “■, ●, ▲, ★” simgeleriyle verilmiştir. Bu sözcüklerin anlamını bularak aşağıdaki bulmacaya yerleştiriniz.

ANAHTAR SÖZCÜK

1	2	3	4
---	---	---	---

Numaralanmış kutularda yer alan harfler “ANAHTAR SÖZCÜK” bölümüne yerleştirildiğinde aşağıdakilerden hangisi oluşur?

- A) KENE B) KETE C) ETEK D) LEKE

6. Çocukken ceviz ağacının en üst dallarına bir çırpıda tırmanırdık.

“Bir çırpıda” sözü bu cümleye aşağıdaki anlamlardan hangisini katmıştır?

- A) Eylemin her zaman yapıldığı
 B) Eylemin kısa sürede yapıldığı
 C) Eylemin zor yapıldığı
 D) Eylemin dikkatli yapıldığı

1. Aşağıda bazı kelimelerin anlamları ve bu kelimelerin bu anlamda kullanıldığı cümleler verilmiştir. Bu kelimeleri cümlelerin içinden bulmacanın satırlarına yazınız.

	1	2	3	4	5	6	7	8
1								
2								
3								

ANLAMLAR (Soldan Sağa)

- Baştan geçen ilginç olay veya olaylar zinciri, serüven, sergüzeşt
- Yaylı, üfleli ve vurmali çalgılar topluluğu
- Bir dış gücün etkisi altında uzama, kısılma, eğrilme vb. biçim değişikliklerine uğradıktan sonra etkinin kalkmasıyla eski biçimini alabilme özelliğinde olan, elastiki

CÜMLELER

- Bu ayakkabının tabanında esnek yapısından dolayı kauçuk kullanılmış.
- Usta yazar, çocukluğunda yaşadığı maceraları nostaljik bir dille kaleme almış.
- Zeybek havası çalmaya başlayan orkestra dinleyicilerden büyük bir alkış aldı.

Buna göre, bulmacanın 2. sütununda yer alan harfler aşağıdakilerden hangisidir?

A)

A
R
S

B)

M
O
E

C)

C
K
N

D)

K
S
R

2. Birbirinin tersi kavramları karşılayan sözcüklere zıt (karşıt) anlamlı sözcük denir.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki atasözlerinin hangisinde bir sözcük karşıt anlamlısıyla birlikte kullanılmıştır?

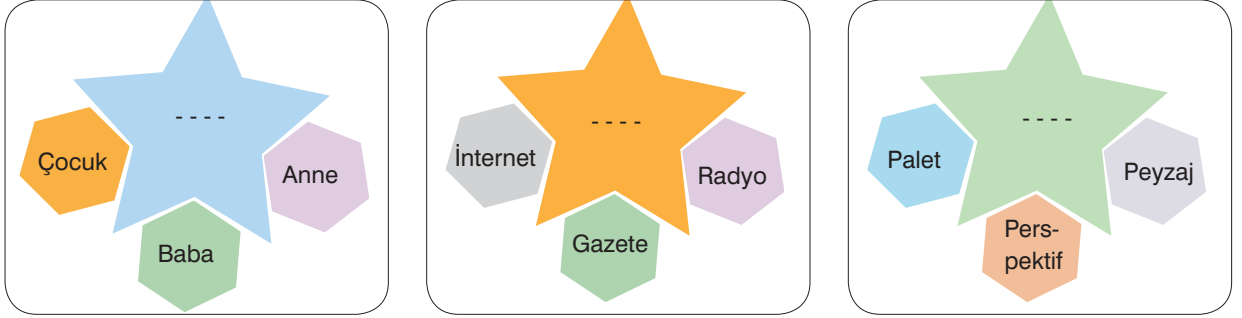
- Aza kanaat etmeyen, çoğu bulamaz.
- Doğru söyleyeni dokuz köyden kovarlar.
- Dağ dağa kavuşmaz, insan insana kavuşur.
- Taş, taş üstüne olur; ev, ev üstüne olmaz.

3. Tatlı bir bahar sabahı erkenden uyandım. Kahvaltımı yaptıktan sonra kırlara çıktım. Altımda yemyeşil çimenler, üstümde masmavi gökyüzü, önümde uçsuz bucaksız bir deniz... Karıncalar ambarlarını yiyeceklerle doldurma yarışında... Ağustos böcekleri kendi havasında...

Bu parçada geçen aşağıdaki sözcüklerden hangileri gerçek anlamının dışında kullanılmıştır?

- Tatlı - erkenden
- Tatlı - havasında
- Uyandım - yarışında
- Erkenden - havasında

4. Aşağıdaki renklendirilmiş yıldızlara çevresindeki sözcük ve sözcük gruplarının çağrıştırdığı en uygun kavramlar yazılmak istenmektedir.

Buna göre renklendirilmiş yıldızlara getirilecek kavramlar aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	Mavi	Turuncu	Yeşil
A)	Aile	Dergi	Sanat
B)	Toplum	Edebiyat	Fotoğraf
C)	Akraba	Sosyal medya	Tiyatro
D)	Aile	İletişim	Resim

5. Yazılışları, okunuşları aynı olduğu hâlde anlam ve kök yönüyle farklı olan sözcüklere eş sesli (sesteş) sözcük denir.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerin hangisindeki altı çizili sözcüğün eş seslisi (sesteşi) yoktur?

- A) Köklü bir ağaçta dal eksik olmaz.
 B) Ak saçlar, olgunluğun işareti değildir.
 C) Bir gülümseyiş, bin kişiyi mutlu edebilir.
 D) Kızım, yere bir sofra bezi yay da kahvaltımızı yapalım, dedi köylü kadın.

- 6.

Bir okul panosundaki bu afişin vermek istediği asıl mesaj aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İletişimi kolaylaştırmak için gerekirse yabancı kökenli sözcüklere öncelik verilebilir.
 B) Türkçe karşılığı olan yabancı kökenli sözcükleri kullanmamak gerekir.
 C) Türkçeye yabancı dillerden geçmiş birçok sözcük vardır.
 D) Türkçe aynı anlamı birden çok sözcükle ifade edebilen zengin bir dildir.

1. Deyimler sözlerimizin anlaşılmasını kolaylaştıran, anlatımı renklendiren ve dakikalarca konuşarak ifade edemeyeceğimiz fikirleri bir çırpıda dile getiren kalıplardır. Bu kalıplar dilimize yerleşmiştir ve anlamları hemen herkes tarafından bilinir. Örneğin söz söyleyemez, direnemez, mahcup durumda olmayı - - - -, bir şeyden ya da birinden hoşlanmamak durumunu - - - -, hiç kimseden izin alma gereği duymadan, istediği gibi davranma durumunu - - - - deyiimiyle anlatırız.

Aşağıdakilerden hangisi bu metinde boş bırakılan yerlerden herhangi birine getirilemez?

- A) başı eğik olmak
- B) başı kalabalık olmak
- C) başı hoş olmamak
- D) başına buyruk

2. Bir bilim, sanat ya da meslek alanıyla ilgili kavramları karşılayan özel anlamlı sözcüklere terim denir. Örneğin “Fiilleri durum, zaman, miktar vb. yönlerden niteleyen sözcüklere zarf denir.” cümlesindeki “zarf” sözcüğü dil bilgisi ile ilgili bir terimdir.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük terim anlamıyla kullanılmıştır?

- A) Bir araba için at ne ise, bir motor için benzin ne ise insan için de ümit odur.
- B) Bu limanda hemen her mevsim bir bahar havası hüküm sürer.
- C) Bakterilerin üreme hızını yavaşlatmak için yiyecekler buzdolabında saklanır.
- D) Tavuk, yirmi gündür yumurtalarının üzerinde sabırla bekliyor.

3. Somut anlamlı bir sözcük “Onun yufka yüreği bu haksızlığa tahammül edemez.” cümlesindeki “yufka” sözcüğü gibi soyut anlam kazanarak kullanılabilir.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde “zincir” sözcüğü soyut bir anlam kazanmıştır?

- A) Kalabalık önünde konuşurken düşüncelerimin zinciri kopar.
- B) Kış aylarında araçlarda zincir bulundurmak zorunludur.
- C) Elinde iki üç metre uzunluğunda bir zincir vardı.
- D) Bekçi köpeğini bahçeye bir zincirle bağlamışlar.

4. “Kavanoz - cam” sözcükleri arasında anlamca bir ilişki söz konusudur.

Bu ilişkinin benzeri, aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Balık - akvaryum
- B) Kazak - iplik
- C) Kömür - maden
- D) Kâğıt - yazı

5. İfade ettiği anlam bakımından geniş olan sözcükler genel, dar olan sözcükler özel anlamlı sözcüklerdir. Örneğin “Resim, özel ilgi ve yetenek gerektiren bir sanattır.” cümlesinde “resim” sözcüğü özel anlamı, “sanat” sözcüğü ise genel anlamlıdır.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde özelden genele doğru bir anlatım yoktur?

- A) Kiraz, bir yaz meyvesidir.
- B) Söğüt en sevdiğim ağaçtır.
- C) Okulun en geniş sınıfı burasıymış.
- D) Türkiye, coğrafi açıdan dünyanın en önemli noktalarından birinde yer almaktadır.

6.

Cümle	Anlam
Usta çilingir, dükkânında çalıştırdığı kişilerin geçmişinin temiz olmasına büyük bir özen gösterirdi.	Sabıkasız
İşini temiz yapan insanları her zaman takdir eder, onlara saygı duyarım.	Özenle yapılmış
Bu dönemde büyük şehirlerde temiz bir araba bulmak oldukça zordur.	----
Bence önemli olan, insanın üzerindeki kıyafetin yeni olması değil; temiz olmasıdır.	Kirli, lekeli, pis, bulaşık olmayan, hijyenik

Bu tabloda “temiz” sözcüğünün kullanıldığı cümleler ve cümlelerde kazanmış olduğu anlamları verilmiştir.

Buna göre “temiz” sözcüğünün boş bırakılan yere getirilmesi gereken anlamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İçinde ve dışında kir, leke, pislik olmayan
- B) Herhangi bir yasa dışı işte kullanılmamış olan
- C) Teknolojik donanım bakımından eksiksiz olan
- D) Çok az kullanılmış veya hiç kullanılmamış olan, özü olmayan

7. Bolkarda çamların sakızı damlar

I

Ve bir yıldız düşer, tutuşur çamlar

II

Bir kızıl şehriyin olur akşamlar

III

Tacı olan, tahtı olan dağlar var

IV

Bu dizelerde numaralanmış sözcüklerden hangisinin hem eş seslisi hem de eş anlamlısı vardır?

- A) I.
- B) II.
- C) III.
- D) IV.

8. Sanatçı son kitabında satır aralarında gizlediği düşünceleriyle dikkatleri üzerine çekti. Okuyucu bu yazarı anlayabilmek için zihin dünyasını dinç tutmak zorundaydı.

Bu parçada yazarın, “satır aralarına gizlemek” sözüyle anlatmak istediği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Her şeyi açık açık söylememe, okuyucunun kafa yorarak anlamasını isteme
- B) Anlatılmak istenen düşünceye uygun sözcükler seçememe
- C) Fazla sözcük kullanarak içeriği zenginleştirmeye çalışma
- D) Anlatımda tekdüzeliğe düşme

1. Bir eylemin hangi sebeple yapıldığını bildiren cümlelere neden-sonuç (sebebe-sonuç) cümlesi denir. Neden-sonuç cümleleri yükleme sorulan “niçin?”, “neden?” sorularına cevap verir. Neden-sonuç cümleleri genellikle “için, -den, -diğinden, ile” gibi ekler ve edatlarla kurulur.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde neden-sonuç ilişkisi yoktur?

- A) Bir hafta içinde bu kitabı okuyup özetini çıkarttı.
B) Bu binalar depreme dayanıklı bir şekilde yapılmadığı için belediye tarafından boşaltıldı.
C) Yola çıkarken tedbirli davrandığımızdan şiddetli yağmura rağmen ıslanmadık.
D) Çocuk birden yola fırlayınca bütün araçlar fren yapmak zorunda kaldı.

2. Gerçekleşmediği hâlde gerçekleşmiş gibi kabul edilen durumların ifade edildiği cümlelere varsayım cümlesi denir. Varsayım cümleleri genellikle “farz edelim, varsayalım, diyelim, kabul edelim, tut ki...” gibi ifadelerle kurulur.

Bu açıklamaya göre, aşağıdaki cümlelerin hangisinde “varsayım” anlamı vardır?

- A) Yaşı ya da konumu ne olursa olsun herkes sorumluluklarının bilincinde olmalı.
B) Bir an için onunla karşılaştığınızı düşünelim, ne yapardınız?
C) Onun bana yalan söyleyeceğini hiç düşünmemiştim.
D) Sanırım bu kitapları okul kütüphanesinden aldınız.

3. Öznel anlatım, kişisel görüşler içerir. Nesnel anlatım ise kişisel görüşlerden uzak, kanıtlanabilir yargılarla oluşturulur.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki metinlerin hangisinde nesnel bir anlatıma başvurulmuştur?

- A) Bu kentin, insanı büyüleyen bir atmosferi var.
B) Bu filmi, özellikle genç kuşak izleyiciler çok beğenecek.
C) Yazar, son öyküsünde ilginç bir olayı ustaca anlatmış.
D) Bu köprüden her yıl üç yüz bin hafif ticari araç geçiyor.

4. Bir eylemin hangi amaçla yapıldığını bildiren cümlelere amaç-sonuç cümlesi denir. Amaç-sonuç cümleleri yükleme sorulan “hangi amaçla” sorusuna cevap verir.

(1) Makine, insanın yaşamını kolaylaştırmak için icat edilmiştir. (2) Makineyle birlikte yaşamımızda inanılmaz değişiklikler olmuş, refah düzeyimiz de artmıştır. (3) Uzak mesafeler, taşıtlarla yakın hâle gelmiştir. (4) Kitap yazımı ve basımı kolaylaşmıştır.

Bu açıklamaya göre yukarıda numaralanmış cümlelerin hangisinde amaç-sonuç ilişkisi vardır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

5. (I) Yakın tarihe eleştirel bir gözle bakan önemli bir kitap bu. (II) Herkesin mutlaka okuması, dersler çıkarması gereken bir kitap. (III) Yazar, kitabında duru bir dil kullanmış ve her kesimin anlayacağı bir sunum çizgisi izlemiştir. (IV) Yazarın, kitabının son sayfasına okurlar için “eleştiri ve yorum” bölümünü eklemesi de son derece yararlı olmuş.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde yazarın üslubuyla ilgili bir değerlendirme yapılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

6. Öznel anlatım, kişisel görüşler içerir. Nesnel anlatım ise kişisel görüşlerden uzak, kanıtlanabilir yargılarla oluşturulur.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki metinlerin hangisinde öznel bir anlatıma başvurulmamıştır?

- A) Soğuksu Millî Parkı, Ankara çevresinde temiz hava, doğa ve piknik denildiği zaman akla gelen ilk yerdir. Şifalı kaplıcaları, hamamları, muhteşem ormanı, barındırdığı canlı çeşitleri, sunulan doğal yemeklerinin yanı sıra Soğuksu Millî Parkı, birçok tarihî güzellik de barındırıyor. Özellikle kış aylarında Soğuksu Millî Parkı'nı ziyaret edenler, karların çam ağaçları üzerindeki muhteşem görüntüsüne hayran kalmışlardır. Bu manzaranın ziyaretçisi bol, yürüyüş ve tırmanış aktivitelerinin ise talibi oldukça fazladır.
- B) Anadolu Medeniyetleri Müzesi, Ankara'nın Altındağ ilçesinin Ulus semtinde bulunan tarih ve arkeoloji müzesidir. Müzede, Anadolu'nun arkeolojik eserleri büyük bir özenle sergilenmektedir. Müze, Ankara Kalesi'nin yanındaki iki binadan oluşmaktadır. Bu yapılardan biri Mahmut Paşa Bedesteni diğeri ise Kurşunlu Han'dır. Başlangıçta sadece Hitit dönemine ait eserlerin sergilendiği müze, daha sonra diğer uygarlıklara ait eşsiz eserlerle zenginleşmiş ve Hitit Müzesi olmaktan çıkıp Anadolu Medeniyetleri Müzesi hâline gelmiştir. Bugün kendine özgü koleksiyonları ile dünyanın en gözde arkeolojik eserlerini barındıran bu müzede, Paleolitik Çağ'dan başlayarak günümüze kadar Anadolu arkeolojisi sergilenmektedir.
- C) Tuna Nehri Almanya'nın Donaueschingen kasabasındaki iki nehrin birleşmesi ile doğar. Daha sonra toplam 10 ülkeden geçerek Karadeniz'e dökülür. Tuna Nehri Almanya, Avusturya, Slovakya, Macaristan, Hırvatistan, Sırbistan, Romanya, Bulgaristan, Ukrayna ve Moldova'dan geçmektedir. Viyana kentinden başlayan ve Sırbistan'a kadar uzanan bir kıyısı bulunmaktadır. Yürüyüş parkuru olarak bilinen bu parkur ayrıca "Sultanlar Yolu" adıyla da anılmaktadır. Tuna Nehri'nin 23 kolu bulunur. Tısa kolu en büyük koldur ve 960 kilometredir. Bunun dışında Prut kolu 915 kilometre ve Drava kolu 893 kilometre uzunluğundaki diğer kollarıdır. Ayrıca Tuna Nehri üzerinde gemiler için yapılmış 78 tane liman bulunmaktadır.
- D) İzmir'in gezilecek en çarpıcı yeri olan Efes Antik Kenti'ne iki kapıdan giriş yapılıyor. Celsus Kütüphanesi, Büyük Tiyatro, Teras Evler görülmesi gereken nadide yerler. Şehri gezmek için en az üç saate ihtiyacınız var. Efes Antik Kenti, farklı dönemlerden en rafine ve iyileştirilmiş mimarlık ve kentsel planlama örneklerine sahip. Bütün cadde ve sokakların birbirini dik açıyla kestiği olağanüstü bir tarihî mekân.

7. Bir olayın veya durumun gerçekleşmesinin başka bir olay veya durumun gerçekleşmesine bağlandığı cümlelere koşul (şart) cümlesi denir. Türkçede koşul anlamı asıl olarak "-se" şart ekiyle sağlanmakla birlikte "ise", "-ince", "-dikçe", "mi", "ama", "üzere", "yeter ki" ile de cümleye koşul anlamı katılabilir.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde koşul anlamı vardır?

- A) Ümidini kaybedenler başarılı olabilir mi?
- B) Ümidinizi kaybetmemek için çaba gösterin.
- C) Ümidinizi korudunuz mu başarılı olursunuz.
- D) Ümidini yitirenler bu duruma çok üzülebilir.

8. En az iki farklı varlığı, olayı, durumu, kavramı birbirine benzeyen ya da karşıt yönleriyle kıyaslayan cümlelere karşılaştırma cümlesi denir.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde karşılaştırma anlamı vardır?

- A) Abant Gölü'nün güzelliği karşısında âdeta büyüledik.
- B) Bu sınıftakiler disiplinli ve planlı çalışmalarıyla herkesin dikkatini çekiyor.
- C) Mektubunda yurt dışında gezdiği müzelerle ilgili gözlemlerine yer vermiş.
- D) Uslup titizliği konusunda Yahya Kemal'den daha usta bir şairimiz var mı?

1. Bir olay, bir durum ya da bir nesnenin insanın iç dünyasında oluşturduğu izlenimlere (hayıflanma, özlem, kızgınlık, beğenme, şaşırma, sitem, yakınma, çaresizlik, pişmanlık, üzüntü, sevinç vb.) duygu denir.

Bu açıklamaya göre, aşağıdaki cümlelerin hangisinde işlenen duygu yay ayrıca içinde yanlış verilmiştir?

- A) Bu kadar ağır bir sorumluluğu bu kadar soğukkanlı bir şekilde nasıl taşıyor anlamıyorum. (Şaşırma)
- B) Keşke dünya üzerinde işlenen bunca haksızlık ve zulmü eli kolu bağlı bir şekilde seyretmek zorunda kalmasaydık. (Pişmanlık)
- C) Ayakkabıları giydiği kıyafetle ne kadar da uyumlu. (Beğeni)
- D) Öğretmenim, yazdığım kompozisyonu beğendi mi acaba? (Merak)

2. Atasözleri; geçmişten günümüze uzun deneyimlerden yararlanılarak oluşturulan, milletlerin tecrübelerini yansıtan, kalıplaşmış, anonim özlü sözlerdir. Bazı atasözleri anlamca birbirini desteklerken bazı atasözleri anlamca çelişmektedir.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki atasözlerinden hangileri anlamca çelişmektedir?

- A) • Perşembenin gelişi çarşambadan bellidir.
• Gün doğmadan neler doğar.
- B) • Aş taşınca kepçeye paha olmaz.
• Abanın kadri, yağmurda bilinir.
- C) • Ayağını yorganına göre uzat.
• Ak akçe kara gün içindir.
- D) • Keskin sirke küpüne zarar.
• Öfkeyle kalkan zararlı oturur.

3. Uçsuz bucaksız gökyüzünde uçan, istediği yere ulaşabilen kuşlar bile avlanma tehlikesinden kurtulamaz. Hele usta avcılar da varsa tehlike daha da artar. İnsanlar da benzer biçimde tehlikelerden uzak değildir. Hiç ummadıkları çeşitli felaketlerle karşılaşabilir, dert ve sıkıntılara düşebilirler. İnsan kendini ne kadar güvenlik alanına çekmeye çalışırsa çalışsın dert, sıkıntı, tehlike, kaza ve türlü işlerden yakasını kurtaramaz. “Ava gelmez kuş olmaz, başa gelmez iş olmaz.” diye ne güzel ifade etmiş atalarımız.

Bu metindeki altı çizili cümlede aşağıdaki anlam özelliklerinden hangisi vardır?

- A) Ön yargı
C) Öngörü
- B) Öz eleştiri
D) Onaylama

4. Bir nesnenin, bir kavramın ne olduğunu bildiren cümlelere tanım cümlesi denir.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde “bilgi” sözcüğünün tanımı yapılmıştır?

- A) Bilgi, insana yaşadığı toplum içinde ayrı bir değer ve önem kazandırır.
- B) Günümüz insanının bilgiye her zamankinden daha çok ihtiyacı vardır.
- C) Bilgi, bizim yolumuzu aydınlatır, olayları doğru kavramamızı sağlar.
- D) Bilgi, öğrenme, araştırma ve gözlem yolu ile elde edilen gerçektir.

5. (I) Yazarın bu romanındaki olaylar bir Anadolu kasabasında geçmektedir. (II) Yazar, romanında tabiat betimlemelerine sıkça yer vermiştir. (III) Yazar bu romanında önceki eserleriyle karşılaştırılamayacak ölçüde başarılı bir çizgi tutturmuştur. (IV) Romanın kahramanları kasabanın kenar mahallelerinde oturan yoksul kişilerden oluşmaktadır.

Bir roman hakkında yapılan değerlendirme yazısında numaralanmış cümlelerden hangisi kişisel görüş içermektedir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

6. Bir eylemin hangi amaçla yapıldığını bildiren cümlelere amaç-sonuç cümlesi denir.

Bu bilgiye bakılarak,

- I. Bazı kimseler fazla konuştukları, karşılarındakilere konuşma fırsatı vermedikleri için bir iletişim sorunları olduğunu düşünürken diğerleri, sürekli sözleri kesildiği hâlde hiç seslerini çıkaramadıklarından şikâyetçidirler. Kimileri, en son söylenecek sözü ilk başta söylediklerinden başlarının sık sık derde girdiğini düşünürken bazıları, az ve öz konuşmayı beceremediklerinden sözü uzatarak karşıdakinin ilgisini yitirdiklerinden yakınır.
- II. İletişim konusunda bilinçlenme, kişiye önemli etkileşim olanakları sağlar. İletişim sorunlarını çözebilmek için her şeyden önce iyi niyetli olmak ve bu sorunların altında yatan psikososyal süreçleri iyi bilmek gerekir. İnsan iletişimi, hem kafa hem de gönül zenginliği ister. Biri olmadan diğerinin de etkisi yoktur.
- III. İç ve dış dünyayla anlamlı ilişkiler içinde olan bir insan olmak zorundayız. Matematiksel dille söylenirse iletişim konusunda teknik bilgiler ve beceriler gerekli fakat kendi başına yeterli değildir. İletişim bilgi ve becerilerinin arkasında gönül zenginliği, sevgi, anlayış ve hoşgörü olmalıdır. Bu temel olmadan her türlü iletişim becerisi yalın ve anlamsız bir egzersizden ileri gidemez.

metinlerinden hangilerindeki altı çizili ifadede amaç-sonuç ilişkisi vardır?

- A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) I ve II. D) II ve III.

7. I. akıllılar

II. yanılmayacaklarını

III. ileri sürmezler

IV. zayıf taraflarını

V. bildiklerinden

Yukarıda numaralanmış sözcük ve sözcük gruplarıyla kurallı ve anlamlı bir cümle oluşturulursa sıralama nasıl olur?

A) I - IV - V - II - III

B) I - II - III - IV - V

C) I - IV - V - III - II

D) I - III - IV - II - V

8. Bir kişi ile sohbet ederken hep - - - - söz eder, kendi düşüncelerimizi öne sürersek karşıımızdakinin susmasına ve bir süre sonra sohbetin kesilmesine - - - -.

Bu cümlede boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilirse cümlemin anlamında bir bozulma olmaz?

A) kişiliğimizden - katkı sağlarız

B) başkalarından - neden oluruz

C) kendimizden - yol açarız

D) boş şeylerden - kapı aralarız

1. Cahit Sıtkı öykülerinde görülen kaçışlar öncelikle tabiatadır ve bu durum Cahit Sıtkı'nın biyografisiyle doğrudan ilgilidir. "Papatya" adlı öyküde bir papatya mevsiminde derin bir uykudan uyanan anlatıcı, annesine papatya toplamak üzere başını alarak kırlara doğru açılır. Burada kendisinden kaçılan unsur, şehir hayatıdır. Bu öyküde şehir hayatına ait basit hesapları, yalanları, menfaat kaygılarını, riyakârlıkları paltosuyla beraber odasında bırakıp rüzgârın şişirdiği beyaz bir yelken safiyetiyle şehirden tabiata koştuğunu benzersiz bir Türkçeyle dile getirir.

Metindeki altı çizili cümlede Cahit Sıtkı'nın "Papatya" adlı öyküsünün üslubuyla ilgili aşağıdakilerden hangisi vurgulanmıştır?

- A) Akıcılığı B) Özgünlüğü
C) Yalınlığı D) Tutarlılığı

2. Romancı, eserlerini içinde bulunduğu toplumun değerlerini dikkate alarak yazmak zorundadır.

Bu cümleden aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Romancının toplumsal değerlerden beslenmesi gerekir.
B) Roman yazarı, eserlerinde toplumsal değerlerle çelişmemelidir.
C) Yazarın içinde yaşadığı toplumu anlatma zorunluluğu yoktur.
D) Roman yazarı, yaşadığı toplumun değer yargılarını dikkate almalıdır.

3. Aşağıdaki cümlelerden hangisi ayraç içinde verilen kavramı örneklendirmez?

- A) Dersi derste dinleyip eve gelince tekrar etmeli-sin. (Tasarı)
B) Cimrilik konusunu işleyen bu skeç, bence beğenilmeyecek. (Ön yargı)
C) Yazar, bu eserinde diyaloglara fazla yüklenmiş, bu da eserin akıcılığını engellemiş. (Eleştiri)
D) Futbol oynarken bazen hırçınlaşıp arkadaşlarıma bağıríyorum fakat bunun doğru bir davranış olmadığını biliyorum. (Öz eleştiri)

4. İlk kez Orville Wright tarafından 1903 sonlarında gerçekleştirilen 12 saniyelik ilk motorlu uçuştan sonra havacılık hızlı bir gelişme içerisine girmiş, 1910'lu yıllara gelindiğinde Avrupa ülkelerinin birçoğu uçağı savaşlarda, yolcu ve yük taşımacılığında kullanmaya başlamıştır.

Bu cümleden kesin olarak çıkarılabilecek yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İlk savaş uçağı 1910'da kullanılmıştır.
B) Uçak yolculuğı 20. yüzyılda başlamıştır.
C) İlk savaş uçakları 12 saniye uçmuştur.
D) Avrupa ülkeleri savaş uçağı satmaktadır.

5. I. Ayşen, çocukluğundan beri sistematik olarak kitap okuyor.

II. Demek ki entelektüel derinliğe sahip bir insan olarak hayata atılmak istiyor.

Yukarıda verilen II numaralı cümleyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) I. cümlede verilen bilgi, farklı bir söylemle desteklenmektedir.
B) I. cümlede verilen bilgiyle çelişen farklı bir durumdan bahsedilmektedir.
C) I. cümlede verilen bilginin hangi koşulda gerçekleşeceği belirtilmiştir.
D) I. cümlede verilen bilgi ile ilgili yorum yapılmıştır.

6. "Sadece paraya gereksinimi olduğunda ablasını arardı." cümlesinde sözü edilen kişinin "paraya gereksinimi olmadığına ablasını aramadığı" anlamı örtülü olarak vardır.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde örtülü anlam vardır?

- A) Sahilde irili ufaklı tekneler vardı.
B) Tortum Şelalesi'ne gittik ailece.
C) Önümüzdeki haftadan itibaren hava sıcaklıkları mevsim normallerine dönecekti.
D) Okulun yanındaki kırtasiyeden kalem ve silgi aldı.

7. Hayatın olağan akışına uygun cümleler gerçek, hayatın olağan akışına uygun olmayan, olağanüstü özellikler içeren cümleler hayal unsuru (kurgusal) ögelerdir.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki metinlerin hangisinde hayal unsuru (kurgusal) ögelere yer verilmiştir?

- A) Dişi kurt, yattığı yerden bir ok gibi fırlayıp yavrularına yaklaşan adamın üzerine kulakları sağır eden bir kükreyişle atıldı. Bu hamlesiyle bir anda onun boğazını ısırp öldürmesi işten bile değildi. Neye uğradığını şaşırarak adam başını ellerinin arasına alarak olduğu yere çömeldi. Adamın bu davranışı kurdun yüreğindeki merhamet duygusunu canlandırdı. Dişi kurt, o hücum anında birden fikir değiştirdi, bir ısırtıkta yere sereceği bu savunmasız insanın üzerinden atlayıp geçti. Bu arada onun gözlerindeki korkuyu yakından gördü. Birden geri dönüp bu defa aksi yöne, yavrularına doğru olmak üzere adamın üzerinden bir kere daha atladı. Bu sırada adamı görür görmez kaslarını gererek atılmaya hazır duruma geçen erkek kurda bir ısırtık atarak onu da adama saldırmaktan vazgeçirdi.
- B) Gökyüzünde dolunay büyük bir sarı top gibi parlıyor, bozkırı aydınlatıyordu. Bozkır her yönde uçsuz bucaksız uzanıyor, yeni yeni açılmaya başlayan ufuk yerle göğü birleştiriyordu. Gün doğarken uyanan kuşlar ılgın ağaçları arasında kanat çırparak cıvıldaşıyor, gece boyunca uyuyan sincaplar yuvalarından çıkıp hızlı bir şekilde yiyecek topluyordu.
- C) Sabahın alaca karanlığında beyaz kuyruklu birçok çaylak uçuşuyordu bozkırın göklerinde. O yüksekliklerde her zaman hüküm süren serinlikte ve hafifçe karanlık ama bulutsuz havada saatlerce süzülüyorlardı. Çaylaklar, kanatları altında uzayıp giden bozkırı sessizce gözetliyor, çok uzun süre havada kalabiliyor ve bozkıra ancak yemek ya da uyumak için iniyorlardı.
- D) Geyik sürülerinden biri kurtların bulunduğu küçük tepenin o kadar yakınından geçti ki kurtlar, güneşin son ışıklarıyla parlayan otların arasından kara boynuzlu, başları eğik ama iri gövdeli erkek geyikleri kolayca fark ettiler. Her zaman için koşmaya, kaçmaya hazır olan geyikler havanın direncini azaltmak için başları öne eğik olarak yürürdü.

8. Anlatım sırasında bir düşünceden farklı bir düşünceye geçerken kullanılan, olumlu düşüncenin yönünü olumsuz, olumsuz düşüncenin yönünü olumluya çeviren sözcüklere geçiş ifadesi denir. Örneğin "Adamın üzerindeki ceket biraz eskidi ama oldukça temiz ve ütülüydü." cümlesindeki "ama" sözcüğü düşüncenin yönünü değiştirmiştir.

(I) Pek çoğumuz için sinema yalnızca bir eğlence aracı çünkü film insana gerçeğin tıpatıp benzerini sunuyor. (II) Bize çok iyi bildiğimiz nesneleri gösteriyor, bundan dolayı onu daha iyi anlamak için bilgilenmek gerektiğini düşünmüyoruz. (III) Çocuklar bile filmleri ilgiyle izliyor, film izlerken görüntü ve sesi herkes anlıyor ancak bir sanatın, bir bilimin genel ilkelerini içeren kuramları bilmeyenler filmi açıklayamıyor, etkin olarak filmi "okuma" sürecine katılamıyor. (IV) Kuram bilgisi olmadan filmi "okumak" olanaksız.

Bu açıklamaya göre, yukarıda numaralanmış cümlelerin hangisinde geçiş ifadesi kullanılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

9. I. Bu kitapta güvercinin biyolojisi ve yetiştiriciliği hakkında önemli bilgiler verilmektedir.
- II. Ayrıca bu kitapta güvercinlerin hem dünya kültürü hem de kültürümüz içerisindeki yeri de detaylı bir şekilde irdelenmiştir.

Bu iki cümlede ifade edilenlerin anlamca doğru bir biçimde birleştirilmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Güvercinin biyolojisi ve yetiştiriciliği hakkında önemli bilgiler içeren bu kitap dünyaca ünlü bir veteriner tarafından yazılmıştır.
- B) Bu kitap güvercinlerin hem dünya kültürü hem de kültürümüz içerisindeki yerini detaylı bir şekilde ele aldığı için güvercin yetiştiricilerinin ilgisini çekmektedir.
- C) Güvercinin biyolojisi ve yetiştiriciliği hakkında önemli bilgiler verilen bu kitapta güvercinler hakkındaki bazı ön yargıların kökenine de değinilmiştir.
- D) Güvercinin biyolojisi ve yetiştiriciliği hakkında önemli bilgiler verilen bu kitap aynı zamanda güvercinlerin dünya kültürü ve kültürümüz içerisindeki yerini de detaylı bir şekilde irdelemektedir.

1.

I

İşte bir vazoda açmış iki gül
İşte bir saksıda eşsiz kuşkonmaz
Gülleri gördükçe gönlüm bir bülbül
Saksıya baktıkça içimde bir haz

II

Bütün kusurumu toprak gizliyor
Merhem çalıp yaralarım düzlüyor
Kolun açmış yollarımı gözlüyor
Benim sadık yârim kara topraktır

Bu dördlüklerde sırasıyla aşağıdaki söz sanatlarından hangilerine başvurulmuştur?

- A) Konuşturma – benzetme
- B) Kişileştirme – abartma
- C) Abartma – konuşturma
- D) Benzetme – kişileştirme

2. Abartma (mübalağa); bir niteliği, bir durumu olduğundan çok üstün veya aşağı gösterme sanatıdır.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde abartma sanatı vardır?

- A) Yere dökülen şekere yüzlerce karınca üşüşmüştü.
- B) Kıtalar arası maratona beş bin sporcu katılmıştı.
- C) Hukuk fakültesini kazanan ablam mutluluktan uçuyordu.
- D) TEM'deki zincirleme kazada otuz araç birbirine girmişti.

3.

- Kişileştirme (teşhis), insan dışındaki varlıklara insana özgü özelliklerin verilmesiyle oluşan söz sanatıdır.
- Konuşturma (intak), insan dışındaki varlıkların konuşutulmasıdır.
- Benzetme (teşbih), aralarında değişik yönlerden ilgi bulunan iki şeyden zayıf olanın kuvvetli olana benzetilmesiyle oluşan söz sanatıdır.
- Karşıtlık (tezat), birbirine zıt kavram veya durumların bir arada kullanılmasıyla oluşan söz sanatıdır.

Güneş, işçilerin tırpanlarından yansyordu. Dalgalardan yansıyan parıltılar gibi... Kadınlar, örgü şişlerini bir baget gibi kullanarak ritim atıyor ve erkekler de bu ritme uyarak tırpan sallıyordu. Derken bisikletiyle ufukta bir çocuk belirdi. Bisikletin tekerlekleri ağılıyordu. Taşlı yolda sürüklenmekten inim inim inliyordu zavallı tekerlekler. Bir ara arka tekerlek "Ben bittim artık!" dedi ama ön tekerlek onu duymadan yoluna devam etti.

Yukarıda verilen bilgilere göre bu parçada aşağıdaki söz sanatlarından hangisi yoktur?

- A) Karşıtlık
- B) Konuşturma
- C) Benzetme
- D) Kişileştirme

4.

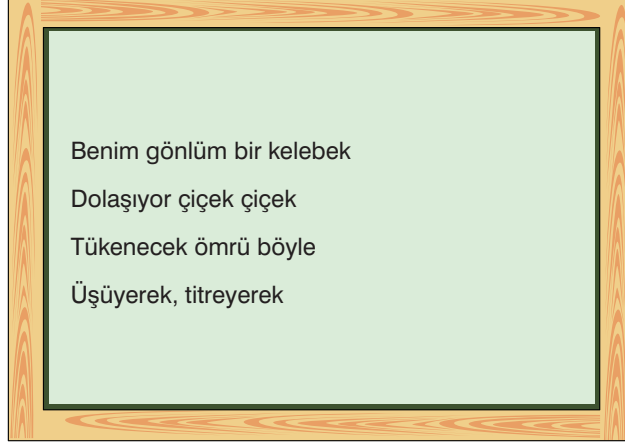
Karşıtlık (tezat), birbirine zıt kavram veya durumların bir arada kullanılmasıyla oluşan söz sanatıdır.

- I. Yüksekinde büyük namlı karın var
- II. Alçağında mor sümbüllü bağın var
- III. Yardan mı ayrıldın derdin kederin var
- IV. Yıldız Dağı niçin kalkmaz dumanın

Bu açıklamaya göre yukarıda numaralanmış dizelerin hangilerinde kullanılan iki sözcük arasında tezat (karşıtlık) sanatı vardır?

- A) I ve II.
- B) I ve III.
- C) II ve III.
- D) III ve IV.

5. • Benzetme (teşbih), aralarında değişik yönlerden ilgi bulunan iki şeyden zayıf olanın kuvvetli olana benzetilmesiyle oluşan söz sanatıdır.
- Karşıtlık (tezat), birbirine zıt kavram veya durumların bir arada kullanılmasıyla oluşan söz sanatıdır.
- Abartma (mübalağa); bir niteliği, bir durumu olduğundan çok üstün veya aşağı gösterme sanatıdır.
- Kişileştirme (teşhis), insan dışındaki varlıklara insana özgü özelliklerin verilmesiyle oluşan söz sanatıdır.
- İntak (konuşturma), insan dışındaki varlıkların konuşturulmasıdır.

Panodaki dizelerde yukarıda açıklaması verilen söz sanatlarından hangilerine yer verilmiştir?

- A) Karşıtlık - abartma
B) Kişileştirme - benzetme
C) Kişileştirme - konuşturma
D) Konuşturma - benzetme

6. Aşağıdaki dizelerin hangisinde abartılı anlatıma başvurulmuştur?

- A) Her akşam guruba karşı
Bülbüller yakar, tutuşturur arşı
- B) Süzülüp mavi göklerden yere doğru
Omzuma bir beyaz güvercin kondu
- C) Yanan ince dalların hafif çıtırtıları
Bize unutturuyor dışarıda yağan karı
- D) Hayata beraber başladığımız
Dostlarla da yollar ayrıldı bir bir

7. Bir dala konmuştu karga cenapları
Ağzında bir parça peynir vardı
Sayın tilki kokuyu almış olmalı
Ona nağme yapmaya başladı
– Oooo! Karga cenapları, merhaba
Ne kadar güzelsiniz, ne kadar şirinsiniz
Gözüm kör olsun yalanım varsa
Sultanı sayılırsınız bu ormanın

Bu metinde aşağıdaki söz sanatlarından hangisi vardır?

- A) Abartma
B) Benzetme
C) Konuşturma
D) Karşıtlık

1. Bir yazı okudum geçenlerde. Gençlere öğütler veriyordu. Nasıl kitap okumaları gerektiğini anlatıyordu. Siz de bilirsiniz öylelerinin bu konuda neler söylediklerini: İyi seçeceksiniz okuduğunuz kitabı, değersizine para vermeyeceksiniz, bilenlere sormalısınız. Peki! Olur olmaz kitabı almayınca hangisi iyidir, hangisi kötüdür nasıl anlayacaksınız? Hayır, hangi kitabı okumanız gerektiğini başkalarından öğrenmeyin. Yanılmayı göze alın. Seçmeyin demiyorum ama kendiniz seçin okuduğunuz kitabı. Danışmayın bilginlere, eleştirmenlere. Aldırmayın okumak için şunun bunun dediklerine.

Bu parçanın türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Deneme
B) Makale
C) Anı
D) Günlük

2. Aşağıdakilerin hangisinde boş bırakılan yere yay araç içinde verilen sözcük getirilirse bilgi yanlışlığı meydana gelir?

- A) - - - - milletlerin tarihinde iz bırakan olaylar, olağanüstü ögelerle süslenerek anlatılır. (Destanda)
B) - - - - temel öge karakter, yani kişidir. (Romanda)
C) - - - - ortaya konulan düşünceyi bilimsel verilerle kanıtlama zorunluluğu yoktur. (Makalede)
D) - - - - yazar, yaşadığı ya da tanık olduğu bir olayı üzerinden belli bir zaman geçtikten sonra kaleme alır. (Anıda)

3. "Gazetede ki köşemde her gün yazıyorum. Amacım okuyucularıma gündemdeki konuları tanıtmak, bu konular hakkında düşüncelerimi derinliğe inmeden, kanıtlamaya kalkmadan söylemektir. Kısa, yoğun, gününbirlik yazılardır benim yazdıklarım." **diyen bir sanatçının özellikle hangi türde yazdığı söylenebilir?**

- A) Günlük
B) Fıkra
C) Makale
D) Anı

4. 04.02.2016

Bu sabah yine erkenden kalktım. Okula gitmek için hazırlanıyordum. Gözüm dışarıya ilişti, bir de baktım her taraf bembeyazdı. Çok sevindim hemen sabah haberlerine baktım. Fakat hiçbir yerde okulların tatil olduğu yazmıyordu. Sevincim hüsrana dönmüştü. İstemeyerek de olsa hazırlanıp evden çıktım. Bir taraftan da telefonumda haberleri okumaya devam ediyordum. Tam okulun sokağına dönmüşüm ki İstanbul'da okullar tatil haberini okudum. Sevinçle geri döndüm. Bugün benim için sürprizlerle doluydu.

Bu parçanın türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Deneme
B) Günlük
C) Haber yazısı
D) Anı

5. Aşağıdakilerden hangisi romanın özelliklerinden biri değildir?

- A) Şahıs kadrosu geniştir.
B) Geniş bir zamana yayılır.
C) Kişiler ayrıntılı olarak tanıtılır.
D) Olağanüstü ögelere yer verilir.

6. Bir yer ve zamana bağlı olarak gerçekleşen olayları, merakı giderecek düzeyde ayrıntılı ve anlaşılır bir dille aktaran yazılara haber yazısı denir. Haber yazılarında inandırıcılık, belgelere dayanma, olayı tüm boyutlarıyla aktarma, yansız davranma, okuyucunun farklı yorumlamasına imkân vermeyecek şekilde açık ve anlaşılır bir dil ve üslupla aktarılması gibi unsurlara dikkat edilir.

Yukarıdaki parçadan haber yazılarıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Gerçekçi olmalıdır.
B) Belgelere dayandırılmalıdır.
C) Kişisel yorumlarla okur yönlendirilmelidir.
D) Açık ve anlaşılır bir dil ve üslupla yazılmalıdır.